

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ
НАУКОВИЙ ПАРК «НАУКА ТА БЕЗПЕКА»**

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної науково-практичної конференції
«АВІАЦІЯ, ПРОМИСЛОВІСТЬ, СУСПІЛЬСТВО»**

12 ТРАВНЯ 2022 РОКУ
КРЕМЕНЧУК 2022

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ
НАУКОВИЙ ПАРК «НАУКА ТА БЕЗПЕКА»**

ISBN 978-966-610-255-6

**МАТЕРІАЛИ
III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АВІАЦІЯ, ПРОМИСЛОВІСТЬ, СУСПІЛЬСТВО»
(Посвідчення № 744 від 17.09.2021 р.)**

**PROCEEDINGS
III INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«AVIATION, INDUSTRY, SOCIETY»
(Certificate № 744 dated September 17, 2021)**

12 травня 2022 р.

Кременчук 2022

УДК 62(33:34:37:61:65:80)
А20

*Рекомендовано до друку оргкомітетом відповідно до доручення
Харківського національного університету внутрішніх справ
№ 23 від 06 квітня 2022 року*

Редакційна колегія:

Сокуренко В. В., ректор ХНУВС, генерал поліції третього рангу, заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор (голова редколегії);

Швець Д. В., перший проректор ХНУВС, полковник поліції, заслужений працівник освіти України, доктор юридичних наук, доцент (заступник голови);

Яковлєв Р. П., директор КЛК ХНУВС;

Шмельов Ю. М., заступник директора коледжу з навчально-методичної та виховної роботи КЛК ХНУВС, кандидат технічних наук.

А20 **Авіація**, промисловість, суспільство : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кременчук, 12 трав. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременчуц. льотний коледж., Наук.парк «Наука та безпека». – Харків : ХНУВС, 2022. – 996 с.
ISBN 978-966-610-255-6

У збірнику розглянуто результати наукових досліджень учених, здобувачів вищої освіти, практиків з питань сучасних тенденцій і перспектив розвитку авіації, промисловості, суспільства в умовах сьогодення.

УДК 62(33:34:37:61:65:80)

Доповіді друкуються в авторській редакції

Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

15. Довгань М.В. Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна Науковий керівник: Савчук С.В. <i>ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ</i>	706
16. Жабинець О.Й. Державна установа «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього Національної академії наук України», м. Львів, Україна <i>УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ТОРГОВЕЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ</i>	708
17. Єрмолаєва М.В., Швед К.Ю. Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна <i>ГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ ПІДПРИЄМСТВА – ЧИ ІСНУЮТЬ ПЕРЕВАГИ?</i>	709
18. Змієвська А.О., Березовська Л.О. Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна Науковий керівник: Канцедал Н.А. <i>ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ІНДИКАТОРІВ БІЗНЕСУ: ПОНЯТІЙНА БАЗА</i>	711
19. Кадала В.В. Криворізький навчально-науковий інститут Донецького державного університету внутрішніх справ, м. Кривий Ріг, Україна <i>РОЛЬОВІ СЕГМЕНТИ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ</i>	714
20. Кравченко Х.В. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна Науковий керівник: Глухова В.І. <i>ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ФІНАНСАМИ</i>	717
21. Кожухар В.В. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця, Україна Науковий керівник: Правдюк Н.Л. <i>ОЦІНКА ОЧІКУВАНИХ ВИТРАТ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГАЛУЗІ САДІВНИЦТВА</i>	721
22. Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна <i>БУХГАЛТЕР – КЛЮЧОВА ПРОФЕСІЯ СУЧАСНОСТІ</i>	724
23. Лижова Є.М. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна Науковий керівник: Хоменко Л.М. <i>СФЕРА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИТРАТ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	726
24. Остроушко А.І. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна Науковий керівник: Циган Р.М. <i>РИЗИКИ ІНВЕСТУВАННЯ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ</i>	730

Таблиця 1 – Динаміка та структура світової та української міжнародної торгівлі товарами і послугами

Показники		Роки				
		2016	2017	2018	2019	2020
Загальний обсяг торгівлі товарами та послугами, трлн дол. США	Світ	21	22	25	24	22
	Україна	0,10	0,12	0,12	0,13	0,12
Частка України у світовому торговельному обороті, %		0,50	0,56	0,49	0,56	0,55
Частка торгівлі товарами, %	Світ	76,2	77,3	76,0	75,0	77,3
	Україна	85,5	86,9	85,3	83,1	85,7
Частка торгівлі послугами, %	Світ	23,8	22,7	24,0	25,0	22,7
	Україна	14,5	13,1	14,7	16,9	14,3

Джерело: розраховано та складено за [1;2].

Зазначимо також, що експортна структура вітчизняної торгівлі, як і світової, представлена переважаючою часткою товарного експорту. Однак у 2018-2019 рр. питома вага товарної складової структури вітчизняного експорту зменшилась на користь торгівлі послугами, що в цілому відповідало світовим глобалізаційним та торговельним тенденціям.

Список літератури

1. Highlights of world trade in 2020 and the impact of COVID-19. Chapter II. URL: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/wts2021_e/wts2021chapter02_e.pdf
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

УДК 657

Єрмолаєва М.В., к.е.н., доцент, професор кафедри

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0469-0435>

Швед К.Ю., здобувач вищої освіти

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

ГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ ПІДПРИЄМСТВА – ЧИ ІСНУЮТЬ ПЕРЕВАГИ?

Найліквіднішим активом будь-якого підприємства є, як відомо, грошові кошти. Вони є основним сегментом для здійснення розрахунків з кредиторами, персоналом, бюджетом [1]. Питому частку в загальному обсязі розрахунків підприємства займають розрахунки готівкою, зокрема це стосується виплати заробітної плати. Звісно, що не кожне підприємство здійснює готівкові розрахунки з персоналом, але дотепер окремі суб'єкти господарювання, на яких працює невелика кількість працівників, ще виплачують заробітну плату готівкою через касу. Крім того, готівкою можуть видаватися грошові кошти під звіт – наприклад на термінові господарські потреби, на відрядження або на розрахунки з громадянами при закупівлі сільськогосподарської продукції. При

цьому перед бухгалтерською службою постає завдання вирішення організаційних питань, пов'язаних з обліком готівкових розрахунків, а саме – організації безпечного збереження грошових коштів підприємства та визначення ліміту каси

Порядок здійснення готівкових розрахунків регламентується Положенням про ведення касових операцій в національній валюті України №148 від 28.12.2017 р. Відповідно до п. 3 Положення № 148 каса – «приміщення або місце здійснення готівкових розрахунків, а також приймання, видачі, зберігання готівки, інших цінностей, касових документів» [2]. Діюче положення, виходячи з наведеного визначення, не вимагає обов'язкового виділення окремого приміщення для каси. Такий підхід НБУ до питання організації каси на підприємстві є одночасно і позитивним і проблематичним. З одного боку відсутні жорсткі вимоги до обладнання приміщення каси і це дає можливість підприємству на власний розсуд вирішити питання організації збереження грошових цінностей, а з іншого боку відсутність законодавчо визначених вимог до організації касового господарства може призвести до втрати пильності з боку підприємства та спровокувати крадіжки і втрати грошових коштів.

На нашу думку, НБУ необхідно більш детально сформулювати вимоги щодо організації заходів безпеки при організації каси і збереження грошових коштів для підприємств небанківської сфери. Практика свідчить, що підприємства, які здійснюють готівкові розрахунки через касу, піддаються значному ризику крадіжок грошових коштів, особливо в період виплати заробітної плати і, відповідно, потребують додаткових витрат, що забезпечують їх збереження. Нормативно затверджені НБУ заходи безпеки і контроль за їх дотриманням забезпечить збереження цінностей і допоможе підприємству уникнути додаткових витрат.

Згідно п. 15 Положення № 148 «Установи/підприємства мають право тримати в позаробочий час у своїх касах готівкову виручку (готівку) у межах, що не перевищують самостійно встановлений ними ліміт каси. Готівкова виручка (готівка), що перевищує самостійно встановлений ліміт каси, здається до банків для її зарахування на банківські рахунки» [2]. Слід звернути увагу на те, що ліміт каси встановлює підприємство, виходячи з аналізу надходження і вибуття готівки і забезпечення безперервної та стабільної роботи. Якщо ж з певних причин ліміт каси буде не встановлений підприємством, його встановить банк, в якому здійснюється обслуговування підприємства. Змінити визначений банком ліміт каси підприємство зможе в наступному кварталі. Крім того, якщо підприємство не встановило ліміт каси, то воно вважається «нульовим» і вся готівка, яка залишилася на кінець дня в касі, є понадлімітною. Понадлімітною готівка не вважається тоді, коли її одержано в банку для виплати стипендій, заробітних плат, пенсій і т. д.

Проблематичним дотепер залишається питання організації здавання готівки на поточний рахунок в банку. Положення № 148 зазначає, що готівка здається в банк або самостійно або через службу інкасації банку. Часто готівкова виручка здається в банк самостійно касиром. При цьому Положення № 148 не має ні вимог, ні рекомендацій по організації і забезпеченню безпеки

матеріально - відповідальної особи і матеріальних цінностей, які вона транспортує в банк. Розробка таких рекомендацій допомогла би правильно організувати транспортування грошових коштів і убезпечила працівника підприємства [3]. Видача готівки з каси проводиться за видатковими касовими ордерами або видатковими відомостями. Ці документи підписує керівник підприємства та головний бухгалтер. При складанні касових ордерів слід пам'ятати, що видаткові касові ордери складаються бухгалтером і підписуються керівником підприємства. Для касира цей документ є одночасно і розпорядчим і виконавчим документом. В окремих випадках зустрічається практика заповнення видаткових касових ордерів касиром, що є грубим порушенням касової дисципліни.

Аналіз ситуації з організацією готівкових розрахунків на підприємствах свідчить, що в окремих випадках готівкові розрахунки допомагають швидко вирішити питання, що виникають в процесі господарської діяльності. Але готівкові розрахунки потребують значної організаційної роботи бухгалтерської служби підприємства з метою їх оптимізації і забезпечення безпеки.

Список літератури

1. Дерій М. Дефініції «грошові кошти» і «грошові потоки»: відмінності та взаємозв'язок. *Економічний аналіз*. 2010. Вип. 6. С. 60-64. URL: https://econa.at.ua/Vypusk_6/deriy.pdf

2. Положення про ведення касових операцій в національній валюті України :затв. Наказом НБУ 29.12.2017 р. № 148. Дата оновлення 10.12.2021 р. № v0132500-21. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>

3. Єрмолаєва М.В. Теоретичні та практичні аспекти обліку грошових коштів. *Наукові та прикладні аспекти удосконалення бухгалтерського обліку, економічного контролю та системи оподаткування*. Колективна монографія. за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава: ПП "Астроя" 2018. 352 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5740/1/%d1%81%d1%82%d0%b0%d1%82%d1%8c%d1%8f%20%d0%b2%20%d0%bc%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d0%b8%d1%8e.pdf>

УДК: 657.1

Змієвська А.О., Березовська Л.О., здобувачі ступеня вищої освіти магістр

Науковий керівник: Канцедал Н.А., к.е.н, доцент, професор кафедри

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2050-7015>

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ІНДИКАТОРІВ БІЗНЕСУ: ПОНЯТІЙНА БАЗА

Під час планування та аналізу діяльності підприємства оцінити ефективність його роботи досить складно, критерії вибираються різні, але